

Z A P I S N I K
sa 28. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju
i prostorno planiranje, održane 11. juna 2014. godine

Sjednica je počela u 10:10 časova.

Predsjedavao je Predrag Sekulić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Branko Čavor, Mićo Orlandić, dr Strahinja Bulajić, Veljko Vasiljević, prof. dr Jelisava Kalezić, Goran Tuponja, Almer Kalač i Šefkija Murić.

Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora: dr Filip Vuković, Slobodan Krušo Radović, dr Novica Stanić i Obrad Gojković.

Sjednici su, u svojstvu predstavnika predlagača zakona, prisustvovali: prof. dr Petar Ivanović, ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja i Danijela Stolica, pomoćnica ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Pošto je konstatovano da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje, za sjednicu je utvrđen sljedeći:

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa 26. i 27. sjednice Odbora –

1. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju**
2. **Predlog zakona o maslinarstvu**
3. **Tekuća pitanja**

*****

Zapisnici sa 26. i 27. sjednice Odbora usvojeni su bez primjedbi.

Prva tačka dnevnog reda – Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju

U uvodnom obrazloženju ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja prof. dr Petar Ivanović ukazao je da se predloženim izmjenama i dopunama nijesu u principu mijenjala institucionalna rješenja iz osnovnog teksta Zakona, već je namjera da se umanjí problem neusaglašenosti i doprinese bržem usklađivanju zakonodavstva i institucionalne podrške poljoprivredi sa principima i zahtjevima Evropske unije. Predložene izmjene i dopune odnose se na: promjenu roka za donošenje Strategije proizvodnje hrane i ruralnih područja (sa 10 na sedam godina), realizaciju sredstava podsticaja, Registar poljoprivrednih gazdinstava, usklađivanje kaznenih odredbi sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje i propisivanje rokova za donošenje podzakonskih akata. Realizaciju podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju vršiće Ministarstvo, dok će za mjere ruralnog razvoja finansirane iz Instrumenta za pretprijetupnu pomoć Evropske unije (IPA) realizaciju sredstava vršiti Direktorát za IPARD plaćanja Ministarstva (IPARD Agencija). Objasnio je da Agencija za plaćanje, kao poseban organ uprave, nikada nije osnovana i da je Ministarstvo vršilo realizaciju sredstava podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Naziv Agencije je promijenjen ovim Predlogom zakona radi usaglašavanja sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji

Ministarstva. Istakao je da je uslov za otpočinjanje pregovora u Poglavlju 11 usvajanje Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja za period 2014 – 2020. godina, sa početkom implementacije od 2015. godine, što je takođe razlog zbog koga je trebalo pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

U raspravi koja je uslijedila poslanik Almer Kalač postavio je pitanje predstavniku predlagača da li brisanje stavova 3 i 4 iz člana 32 važećeg Zakona znači ukidanje prava na žalbu poljoprivrednim proizvođačima u postupku za ostvarivanje prava na podsticaj. Ukazao je na predložene izmjene koje se odnose na Registar poljoprivrednih gazdinstava i pitao da li se prava i obaveze proizvođača maslina uređuju Predlogom zakona o maslinarstvu, te zašto se briše odredba koja se odnosi na proizvođače voća, ukoliko to nije regulisano nekim drugim zakonom.

Ministar Ivanović je odgovorio da će se podsticaji u poljoprivredi i ruralnom razvoju realizovati po prethodno jasno definisanim kriterijumima i po propisanoj proceduri, kao i da pravo na žalbu nije ukinuto, s tim što se žalba ne može izjaviti Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kada su u pitanju maslinari i voćari, saopštio je da pored ovog postoji i Zakon o maslinarstvu, a da je namjera da se maslinari i voćari dovedu u isti položaj kao i ostali poljoprivredni proizvođači. Objasnio je da je koncept Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) Evropske unije podrška po hektaru bez obzira da li se na njemu nalazi voćnjak, maslinjak ili vinograd. U toku je izrada podzakonskih akata koji se odnose na registre i trenutno se razvijaju Registar poljoprivrednih proizvođača, Registar poljoprivrednog zemljišta i Registar poljoprivrednih gazdinstava, neophodni za rad IPARD Agencije. Naveo je da je za IPARD Agenciju sistematizacijom predviđeno 35 izvršilaca, što je u poređenju sa brojem zaposlenih u agencijama Srbije (200) i Albanije (180) značajno manje. Planirano je da se kadrovi Agencije do 2020. godine usavršavaju kroz realizaciju MIDAS projekta.

Poslanik Goran Tuponja je ocijenio da je neophodno objasniti postupak ostvarivanja prava na podsticaj i razjasniti pitanje prava na žalbu u tom postupku, koje se Predlogom zakona ukida. Interesovalo ga je da li se poljoprivredni proizvođač obraća nadležnom sudu ukoliko se više ne može obratiti Ministarstvu.

Objašnjeno je da se upravni postupak okončava rješenjem nadležnog organa, a da se protiv rešenja može voditi upravni spor koji se pokreće tužbom pred Upravnim sudom.

Poslanik Mićo Orlandić je postavio pitanje koje se odnosilo na postupak ostvarivanja prava na podsticaj i vezu između državnog i lokalnog nivoa u tom postupku, kao i kakva je uloga Agencije u realizaciji sredstava podsticaja na lokalnom nivou.

Ministar Ivanović je odgovarajući na pitanje istakao da se mora krenuti od nivoa Evropske unije (a ne od lokalnog) i u vidu imati mjere podrške koje su predviđene ZPP, te da je uloga Agencije da sredstva Evropske unije, po pravilima Evropske unije, doznači poljoprivrednim proizvođačima.

Poslanik Šefkija Murić je iznio mišljenje da bi o ulozi i poslovima Agencije trebalo informisati građane, naročito na sjeveru države, i pitao da li se planira da se nadležnosti Agencije spuste i na lokalni nivo.

Ministar Ivanović je saopštio da, u određenoj mjeri, postoji nerazumijevanje u vezi sa korišćenjem sredstva iz pretpristupnih – IPA fondova i upoznao Odbor sa načinom i uslovima korišćenja sredstva iz IPA 2009 – 2010, IPARD LIKE i IPARD programa, čija primjena počinje od 2016. godine sa fondom od 52 miliona EUR. Objasnio je da od 2020. godine na raspolaganju neće biti isti fondovi i da će se do tada sva sredstva povlačiti preko Agencije, kojoj će se podnositi aplikacije kako za podršku po hektaru, tako i za pojedinačne projekte. Da bi mogli da povuku sredstva, poljoprivredni proizvođači će morati da ispune različite standarde i u tom procesu edukacija je od posebnog značaja. Naglasio je da edukacija poljoprivrednih proizvođača

nije zadatak Agencije, već savjetodavne službe koja je organizovana tako da funkcioniše i na lokalnom i nacionalnom nivou.

Pomoćnica ministra Danijela Stolica dodala je da će pojedinačnim projektima za sredstva Evropske unije moći da apliciraju lokalne uprave, instituti i druge organizacije, ali da to nije u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Poslanik Goran Tuponja je istakao da je važećim Zakonom Agencija za plaćanje prepoznata kao nezavisno tijelo, ali da kao takva nikada nije osnovana i zatražio objašnjenje zašto se Predlogom zakona od takvog rješenja odustaje.

Ministar Ivanović je odgovorio da su poslovi u poljoprivredi koji se odnose na ovaj segment tijesno povezani sa poreskom politikom i da Crna Gora, kao mala država, u sektoru poljoprivrede ne može imati sve institucije koje imaju velike države. Osnivanje novih institucija je veliki izdatak i potrebno je tražiti rješenja kojima se smanjuje administracija. Zbog toga je predloženo da se Ministarstvu prebace svi poslovi koje može da obavlja, a da se pritom ispoštuju sve procedure i zakonska rješenja.

Nakon rasprave, Odbor je sa pet glasova “za” i četiri glasa “uzdržan” odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

Druga tačka dnevnog reda – Predlog zakona o maslinarstvu

Predsjednik Sekulić je upoznao Odbor sa nalazima Sekretarijata Odbora da Predlog zakona o maslinarstvu prati Tabela usklađenosti koja sadrži određene formalne i suštinske nedostatke i to u dijelu koje se odnosi na kategoriju maslinovog ulja, prometa maslinovog ulja i ocjenjivanja kvaliteta maslinovog ulja. Ukazao je da u Tabeli usklađenosti postoje odredbe kojih nema u Predlogu zakona, kao i na pogrešnu numeraciju članova Predloga zakona u Tabeli usklađenosti. Predložio je da predstavnik predlagača zakona objasni zašto je došlo do razlike u Predlogu zakona i Tabeli usklađenosti, a da Odbor potom odluči da li će se Predlog zakona razmatrati ili vratiti predlagaču na doradu.

Pomoćnica ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja Danijela Stolica objasnila je da razlike u odredbama pojedinih članova Predloga zakona i Tabele usklađenosti proističu iz naknadno dobijenog mišljenja Evropske komisije iznijetog na Pododboru za poljoprivredu, a koje se odnosi na definicije kategorija maslinovog ulja. Saopštila je da je Predlog zakona već bio utvrđen na Sjednici Vlade Crne Gore i da je član Predloga zakona na koji se odnosilo mišljenje Evropske komisije naknadno izmijenjen Zaključkom Vlade. Tabela usklađenosti je urađena za tekst Predloga zakona koji je upućen Evropskoj komisiji na mišljenje i to je osnovni razlog za postojanje razlika između Tabele usklađenosti i finalnog Predloga zakona.

Predsjednik Sekulić je ocijenio da se slične situacije mogu očekivati i ubuduće i da po tom pitanju Odbor treba da zauzme stav. Predložio je da se nastavi sa raspravom, s obzirom da se radi o greškama u Tabeli usklađenosti a ne u Predlogu zakona.

Odbor je ocijenio da se Predlog zakona može razmatrati i zatražio od predlagača zakona da dostavi validnu tabelu usklađenosti do stavljanja Predloga zakona na dnevni red sjednice Skupštine Crne Gore.

U uvodnom obrazloženju ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja prof. dr Petar Ivanović osvrnuo se na kategorizaciju maslinovog ulja i ukazao na bitne razlike u proizvodnji i kvalitetu *Ekstra djevičanskog* i *Djevičanskog* maslinovog ulja. Saopštio je da će se mnoga pitanja u ovoj oblasti regulisati podzakonskim aktima i izrazio zadovoljstvo visokim stepenom saglasnosti,

postignute između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, s jedne i lica koja se bave preradom i stavljanjem u promet maslina i maslinovog ulja, s druge strane, što će uticati na kvalitetniju implementacija zakona. Predlogom zakona uklonjeni su i određeni nedostaci iz važećeg zakona i uvedene definicije (maslinjaka i maslinovog ulja), standardi uzgoja maslina i riješeno pitanje izmještanja maslinjaka na drugo mjesto zbog potrebe izgradnje infrastrukture, hotelskih objekata i dr. Naime, predviđeno je da saglasnost za izmještanje maslinjaka izdaje Ministarstvo, a da onaj ko izmješta maslinjak snosi sve troškove.

Predsjednik Predrag Sekulić je ukazao na pojavu pretvaranja poljoprivrednog u gradsko-građevinsko zemljište i postavio pitanje zašto nijesu predviđene kaznene odredbe za nepoštovanje zabrana propisanih članovima 13 i 14 Predloga zakona.

Ministar Ivanović se složio da je u pitanju propust i najavio amandman Vlade u vezi sa kaznenim odredbama, jer za nepoštovanje zabrana propisanih čl. 13 i 14 Predloga zakona (zabrane u maslinjacima i zabrana sječe) nijesu predviđene kaznene odredbe.

Poslanik Almer Kalač je istakao da je definiciju maslinjaka potrebno precizirati jer su „maslinjaci, u smislu ovog zakona, zasadi maslina na minimalnoj površini od 0,5 ha i minimalnim brojem 200 stabala po ha”. Ocijenio je da je na osnovu ovakve definicije moguće donijeti pogrešne zaključke, što bi za posljedicu imalo probleme u primjeni zakona. Navodeći primjer zasada maslina od 185 stabala na jednom hektaru, pitao je da li se takav zasad tretira kao maslinjak od 0.5 ha.

Ministar Ivanović je objasnio definiciju maslinjaka i ponovio da se podrška u Evropskoj uniji sprovodi po hektaru, a da se problem može javiti ako nije definisan minimalan broj stabala po hektaru. Spuštanjem kriterijuma na 0,5 ha ostavljena je mogućnost da se proizvođači uključe u Registar i prošire površine pod maslinjacima.

Poslanik Mićo Orlandić je saopštio da su nekada u fabrici “Primorka”, u Baru, postojali svi potrebni uslovi za proizvodnju Ekstra djevičanskog maslinovog ulja, i u pogledu tehničke opremljenosti i profesionalne osposobljenosti: savremena oprema, rezervoar kapaciteta 600 t za skladištenje ulja, laboratorija za kontrolu kvaliteta i 1200 zaposlenih, koji su obučavani u inostranstvu. Iznio je mišljenje da je od zaposlenih u fabrici “Primorka” moglo biti formirano stručno tijelo za proizvodnju Ekstra djevičanskog maslinovog ulja. Istakao je da je u više navrata upućivao poslaničko pitanje ministarstvima u vezi sa statusom “Primorke” i da odgovor nije dobio, i pored više urgencija.

Poslanik Goran Tuponja je ukazao da je potrebno da Skupština dobija relevantnu dokumentaciju, kako bi se ista mogla razmatrati. Saglasio se da je edukacija poljoprivrednika izuzetno značajna i da je neophodno da Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kroz saradnju sa Ministarstvom prosvjete i Poljoprivrednim fakultetom sagleda nivo obrazovanja kadrova koje taj fakultet proizvodi. Pitao je da li se u našim obrazovnim institucijama mogu osmisliti programi koji bi doprinijeli usavršavanju kadrova u ovoj oblasti, bez školovanja u inostranstvu. Takođe, ukazao je na mogućnost kolizije između člana 2, kojim se definiše maslinjak, i člana 10 kojim se propisuje obaveza upisa u Registar maslinara koji uzgajaju masline na površini većoj od 0,1 ha ili uzgajaju više od 50 stabala maslina i zatražio objašnjenje kako se neko ko nema maslinjak zove maslinarom.

Ministar Ivanović je objasnio da razlike između članova 2 i 10 potiču od različitih kriterijuma i ukazao na činjenicu da je neophodno da neko ima maslinjak od 0,1 ha da bi se upisao u Registar, ali da ima pravo na subvenciju ukoliko ima maslinjak od minimum 0,5 ha. Spuštanjem kriterijuma za upis u Registar na 0,1 ha daje se prostor onima koji hoće da se bave maslinarstvom da se registruju i prošire maslinjak do potrebnih 0,5 ha. Istakao je važnost

postojanja Registra za rad inspekcijskih organa i saopštio da je tokom 2013. godine organizovano preko 1.700 seminara i obuka.

Poslanica prof. dr. Jelisava Kalezić je navela primjer rješavanja pitanja kadrova Uprave za nekretenine, kada je na Građevinskom fakultetu otvoren studijski program na kojem je edukovan potreban kadar. Kao rješenje za dostizanje potrebnih površina za subvencije predložila je objedinjavanje zemljišta, postupkom komasacije ili ugovornim putem.

Nakon rasprave, Odbor je sa pet glasova „za“, tri glasa „protiv“ i jednim glasom „uzdržan“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o maslinarstvu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Goran Tuponja.

Treća tačka dnevnog reda - Tekuća pitanja

U okviru treće tačke dnevnog reda diskutovano se o inicijativi gđe Vere Terzić i organizovanju sjednice Odbora na kojoj bi bila predstavljena rješenja austrijskog Zakona o susjedstvu.

Predsjednik Predrag Sekulić upoznao je članove Odbora sa Inicijativom gđe Vere Terzić, a koja se odnosi na oblast prostornog planiranja, izradu, usvajanje, implementaciju i kontrolu planova, kao i kontrolu rada nadležnih organa. U inicijativi gđa Terzić traži izjašnjenje o DUP-u Podgorica iz 1974. godine i DUP-u Podgorica iz 1990. godine i zahtijeva „skupštinsko saslušanje“ lokalnih funkcionera. Odbor je ocijenio da je u Inicijativi riječ o lokalnim planskim dokumentima, čije je donošenje i implementacija nadležnost lokalne samouprave i predložio da Sekretarijat Odbora pripremi dopis kojim će se gđa Terzić uputiti na odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi i na Glavnog administratora, čije su nadležnosti da rješava u drugom stepenu, kada organi lokalne uprave odlučuju o pravima i obavezama pravnih i fizičkih lica.

Poslanica prof. dr. Jelisava Kalezić je predložila organizovanje tematske sjednice na kojoj bi prezentaciju o austrijskom Zakonu o susjedstvu održao ekspert Vladimir Vlahović a potom razmotrila mogućnost preuzimanja dobre prakse i donošenja takvog zakona u Crnoj Gori. Objasnila je da je Zakon o susjedstvu »amortizujući« element i način da se prilikom gradnje i implementacije urbanističkih planova izbjegne neusaglašenost ili ugrožavanje prava vlasnika, s obzirom da nijedan plan ne može da predvidi sve.

Predsjednik Predrag Sekulić je predložio da se na prezentaciju Zakona o susjedstvu pozovu i predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma.

****

Sjednica je završena u 11:50 časova.

SEKRETAR ODBORA

Radana Damjanović

PREDSJEDNIK ODBORA

Predrag Sekulić